

Breinpad op Landgoed De Grote Beek

Foto: Kornelia Dimitrova

- Breinpad
- Ander wandelpad

Plekken en ervaringen langs het Breinpad

1. Heen en weer	11. Blote voetenpad
2. Heelsteen	12. Groene Reus
3. Ladder	13. Boom – en observatiehut
4. Herkenning	14. Alpendraak
5. Stolpersteine en
begraafplaats	15. De Tuin
6. Ophaalbrug; verleden,
heden, toekomst	16. Joep Verbugt brug
7. Poort Vrouwenbos	17. Bijentuin
8. Blote voetenpad	18. Badlab
9. Beenderboom	19. Give me shelter (hut)
10. Vrouwen in het
Vrouwenbos	20. Kapel / Labyrint
	21. Oog hebben voor
	22. Freya en Wodan
	TT Bankjes

Route startpunten, parkeren en restauratie

Startpunt Ketelhuis (1)

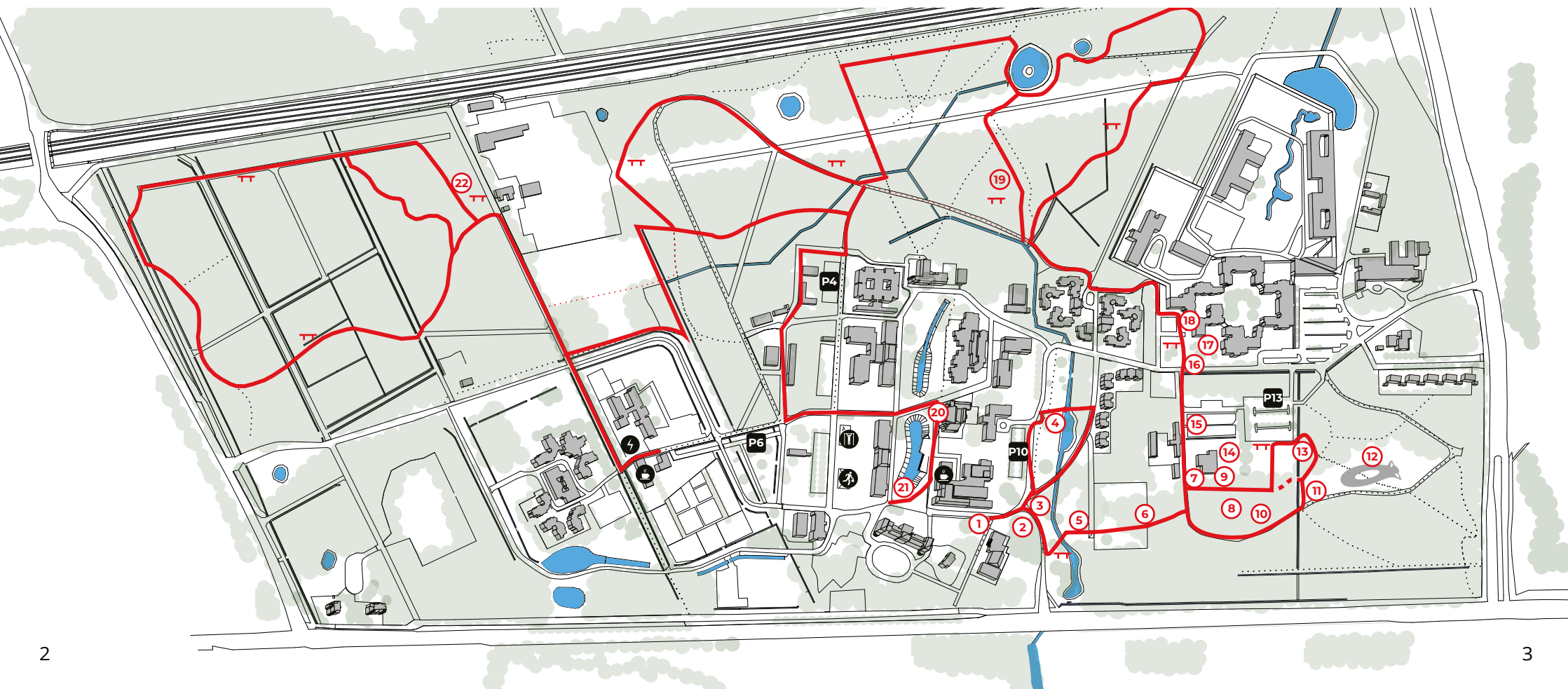
Terrein ingang BADLAB
(via Anthony Fokkerweg of
Boschdijk)
Parkeren P10 naast
Ketelhuis of P13 naast
de Tuin

Startpunt Mannenbos (17)

Terrein ingang Ketelhuis
(via Boschdijk)
Parkeren op P4

Startpunt Boerderij De Haen

Terrein ingang Doktersbos
(via Vredeoord)
Parkeren op P6
Caffeine Dealers:
Koffiehuis & Toiletten
Geopend van
di t/m vr 9.00 – 16.00 uur

Een natuurwandeling op het prachtige Landgoed De Grote Beek, langs gebouwen, bos, kunst en natuur.

Met deze gids neemt GGzE je mee in de gedachten achter dit mooie pad, de wandelrichting is met Breinmarkers herkenbaar.

Liever een georganiseerde rondleiding over het Breinpad? Mail dan naar rondleidingen@ggze.nl

De meanderende route, in totaal 4 kilometer lang, neemt je mee langs prikkelende bouwwerken, kunst en zitplekken. Het Breinpad is een leidraad en een uitnodiging om de helende omgeving van De Grote Beek te verkennen en ervan te genieten. Het is bewezen dat verblijven en bewegen in de natuur een helende werking heeft. GGzE bevindt zich al ruim honderd jaar in deze groene omgeving. Sinds 2018 is het Breinpad nadrukkelijk beschikbaar als wandelgebied en helende omgeving voor cliënten, hun naasten, medewerkers, burgers, verenigingen en bedrijven uit de Brainport regio.

Het 65 hectare grote bos heeft een belangrijke functie voor de stad Eindhoven. Het is een plek waar aan mentale gezondheid en herstel gewerkt wordt. Het bos doet echter ook dienst als verlager van hittestress en als recreatiegebied door wandel

en fietsmogelijkheden. GGzE werkt intensief aan het behoud en de versterking van bos aan de rand van de stad. Het Breinpad bevindt zich in dit bos. Met het Breinpad wordt er nadrukkelijk geïnvesteerd in de beleving en helende werking van natuur. Daarom zijn er kunstobjecten, relicten en follies: zogenoemde 'breinpunten' geplaatst. Breinpunten zijn bijvoorbeeld zit- en uitkijplekken, het water in de Grote Beek en een labyrint. In de omgeving van het water bevinden zich prikkelende ruimtes voor een goed gesprek. Mensen voelen zich bewezen gelukkiger in de omgeving van groen, we spreken daarom ook van vitamine G. We nodigen je uit en stimuleren je,

ook bij slecht weer, in de natuur te bewegen, vanuit de gedachte dat er geen slecht weer bestaat, maar wel slechte regenkleding.

Het Breinpad is ontstaan en wordt onderhouden in samenwerking met cliënten, vrijwilligers, burgers en initiatieven zoals Samen voor Eindhoven. Elk samenwerkingsproject probeert GGzE tot een overzichtelijk en realiseerbaar “werkpakket” te vormen. Met een doordacht idee, materiaal, ieders inzet, een begin en einde. Onderhoud van het terrein is een voortdurende taak die GGzE samen met professionals maar ook met medewerkers, vrijwilligers en bedrijven uitvoert. Waarmee het een resultaat is en blijft van samenwerken, een community en daarmee gedeeld eigenaarschap.

Een wandeling over het Breinpad kun je overal starten. Er is in de omgeving van het pad een aantal parkeerplaatsen, zie hiervoor de kaart op pagina 2 en 3.

Namen uit het verre verleden, zoals Vrouwenbos, Mannenbos en Doktersbos verwijzen naar de tijd waarin er sectoren waren, uitsluitend beoogd voor bepaalde groepen of functies. Nu helpen ze in het ervaren van het gevoel dat intenties van de Nederlandse GGz ten positieve veranderd zijn, maar dat die vooruitgang niet zomaar gekomen is. In het Breinpad wil GGzE je daar op sommige plekken bij laten stilstaan.

Je komt langs de route ook een aantal restauratieve voorzieningen tegen, waar tijdens openingsuren toiletten beschikbaar zijn en het parkeren van een fiets mogelijk is.

Een van deze voorzieningen is het koffiehuis van Caffeine Dealers, waar je geniet van een goede kop koffie. Daarnaast worden de koffiebonen hiervoor op ons eigen terrein door cliënten gebrand. Tijdens de wandeling ruik je op verschillende plekken de heerlijke geur die vrijkomt tijdens het branden van deze koffiebonen.

Het Breinpad is een levende plek en zal zich blijven ontwikkelen volgens de behoeften van de gemeenschap. De kaart op pagina 2 en 3 laat zien hoe we het pad nu ontwikkelen. Hier staat vermeld welke breinpunten nog in ontwikkeling zijn.

Wij wensen je veel wandelplezier!

1 HEEN EN WEER

Het leven slingert, stemmingen ook. Door brein geregeerd maken we veel bewegingen. Gebruik deze metafoor om bij het leven en jouw persoonlijke pad stil te staan.

2 HEELSTEEN

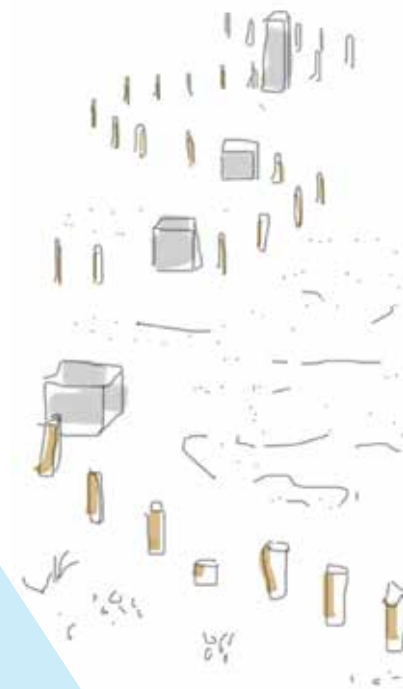
Deze arduinen steen diende ooit als traptrede in een van de gebouwen op dit landgoed. Nu kan er met water tekst op worden achtergelaten, die vervolgens verdampt. Net zoals tijd zijn invloed heeft op pijn en herstel, vervaagt ook deze boodschap geleidelijk.

3 LADDER

Afdalend in de krochten van je eigen geest. Of juist omhoog, naar een spirituele wereld. Alleen of samen. Allemaal zoekende. Waar sta jij?

Iedereen probeert in zijn leven iets te bereiken. Op het gebied van werk, hobby's, persoonlijke ontwikkeling en meer. De ladder als symbool voor opklimmen en weer afdalen.

Tekening: Eric Körber

4 HERKENNING

Antropomorfisme is het toekennen van menselijke eigenschappen aan voorwerpen en gedaanten. Hierdoor herkennen we er onszelf in. Deze houten stammen hebben een gezicht. Zo lijken ze plots menselijk.

Wij zijn de houten hoofden
We kunnen niet bewegen
Maar kom wat dichterbij
Dan hoor je ons een liedje zingen
Wij zingen over regen wind en zon
Dus kom wat dichterbij
En zing eens met ons mee.

5 STOLPERSTEINE EN BEGRAAFPLAATS

Onder een haag van leibomen zie je Stolpersteine, ook wel struikelstenen genoemd. Deze herinneren aan de Tweede Wereldoorlog, aan vierentwintig Joodse patiënten die vanuit de toenmalige Rijk Psychiatrische

Inrichting werden afgevoerd en later vermoord. Stolpersteine zijn een over geheel Europa verspreid monument voor de slachtoffers van het nationaalsocialisme. Aan het einde van dit pad kom je op de 4000 m² grote begraafplaats van De Grote Beek, deze is nog steeds in gebruik. Een indrukwekkend glazen monument herinnert door middel van namen aan de mensen die in de instelling verbleven en behandeld werden en later daar zijn begraven. Modernere graven, nu met hun eigen stijl, laten zien dat cliënten die er nu begraven willen worden de vrijheid van keuze hebben. Het oude gedeelte van de begraafplaats kenmerkt zich door ooit opgelegde uniformiteit.

6 OPHAALBRUG: VERLEDEN, HEDEN, TOEKOMST

De houten brug, waarover de begraafplaats richting bos verlaten wordt, wil de bezoeker stil doen laten staan bij het verlaten van het verleden en het betreden van de toekomst. De huidige psychiatrie richt zich door nieuwe

inzichten op andere werkvormen. Zoveel mogelijk zonder dwang en drang, met stimuleren van eigen keuzen en herkenbaar in werkvormen waarin het gesprek en eigen ontwikkeling leidend is. Door deze deuren, tussen verleden en toekomst, gaat de bezoeker naar een nieuwe tijd, waarin (stimuleren van) mentale gezondheid een groot goed is. Met het lopen van het pad begint op deze plek wellicht een "blokje omdenken" door stil te staan en naar de begraafplaats te kijken en (terug-) te denken.

Ontwerp: John Geudens

7 POORT VROUWENBOS

Bij de poort van het Vrouwenbos betreed je een gebied waarin Landart zichtbaar is. Door het gebruik van natuurlijke materialen wordt de geest geprikkeld tot kijken, luisteren en voelen. Je ziet sculpturen gemaakt door cliënten van GGzE. Een aantal

objecten is te zien, andere zijn nog in de maak.

8 ZANDART

Het Vrouwenbos heeft zich ontwikkeld als een plek die contact met de natuur en zelfexpressie stimuleert. De leemachtige grondsoort maakt het mogelijk figuren in het pad achter te laten, kijk goed en je zal wat bijzonders vinden. Creëer zelf ook mee en laat wat achter, jouw eigen "Zandart".

Achter deze leemachtige zandgrond, schuilt een historisch interessant verhaal. Verken de Groene Corridor, de geschiedenis van dit gebied tot aan Oirschot en ontdek het verhaal van heidegrond, boeren en bebouwing.

Foto: Kornelia Dimitrova

9 BEENDERBOOM

De Beenderboom is ook een beeld dat in het Vrouwenbos te vinden is. Het is een boom van beenderen, die zijn verzameld als restjes van een bouillon die in een van de keukens van De Grote Beek is gemaakt. Prikkel jouw waarnemingen, beweeg de beenderen, luister naar wat er komt. Gaan je gedachten naar de groentesoep van moeder, of hoor je de stilte? Het geluid dat je zelf maakt? Geef en neem de ruimte.

Tekening: Eric Körber

10 VROUWEN IN HET VROUWENBOS

Verderop langs het pad vind je de drie vrouwen van het Vrouwenbos. Het is een van de kunstwerken in het bos, gemaakt om de historische naam van het bos eer aan te doen. Dit herinnert aan de tijd dat in dit deel van het bos vroeger alleen vrouwen mochten zijn. Afhankelijk van het tijdstip van de dag kan de installatie spook- of sprookjesachtig aandoen. De compositie, gebouwd met materialen die in het bos en in het park zijn gevonden, herinnert tegelijkertijd aan de oeroude toestand van de mens, levend in en met de natuur. Waar ritueel en landschap werden samengevoegd in één verhaal.

Foto: Kornelia Dimitrova

11 BODEM BELEVEN, BLOTE VOETEN PAD

In de natuur zijn kan ook heel plezierig zijn als je even stilstaat, je schoenen uitdoet en de aarde onder je voeten voelt. Hoe voelt de grond, hoe is het om zonder de filter van een zool nat gras, droog gras, leem, snippers of waterplassen te ervaren?

12 GROENE REUS

Het ontstaan van de groene reus komt voort uit de associatie van een cliënt bij het zien van de berg zand die daar ligt. Deze berg zand is het resultaat van het project waterbeheer van GGzE. Hij herkende tijdens zijn dagactiviteiten bij De Tuin in de berg zand een groot liggend lichaam. Met wat profileerwerk door een graafmachine, creatief denken en verplaatsen van grond ligt er nu een 7000 ton zand groot zandlichaam. Met handen onder het hoofd, (soms) water in de oksels, haren, een oog, hart, borst, buik, benen en reusachtige voeten die als vlechtwerk in de lucht wijzen. Aan de voeten ligt een trap die het mogelijk maakt over het lichaam te lopen. De

reus is onderdeel van het groeiende blote voeten pad. Het perceel om de reus wordt aangeplant met in het bosplan passende boomsoorten. Op het lichaam staat kan in allerlei richtingen gekeken worden. Vanaf de voeten richting de boomhut zie je de ontstane wilgentunnel. Boven zijn hoofd vliegt soms een mooi buizerd paartje en een vossen echtpaar waakt over de reus!

13 BOOM - EN OBSERVATIEHUT

Tussen de bomen, sterk verankerd, bouwden enkele cliënten, vrijwilligers en medewerkers van De Tuin deze grote boomhut. Op vaste tijden is de hut geopend en via de trap toegankelijk. De boomhut kan dienen als uitkijkplek, zitplek of gespreksruimte. Eenvoudig gemeubileerd kan er een gesprek "op hoog niveau" plaatsvinden. GGzE is ervan overtuigd dat buitentherapie meer ruimte verdient. Als natuurobservatiepunt grenst de boomhut aan een zeer interessant gebied. De biodiversiteit

op Landgoed De Grote Beek is van bijzondere aard en vanuit de boomhut goed te observeren.

14 ALPENDRAAK

In de communitykas “vliegt” de Alpen-draak, een interactieve installatie, in de gewelven van de kas. Behangen met Alpenkoe-bellen kan de draak de ruimte met alpengeluid vullen. Draken zijn in de taal van mentale klachten vaak het symbool van iets bedreigends, iets groots, verzwelgend. Deze uit dood hout gemaakte draak wil ons laten zien dat uit dood materiaal grootse objecten gemaakt kunnen worden. Bij beweging heeft het vliegende dier de makheid en het geluid van een wandelende koeiengroep in de alpen. De symboliek achter dit verhaal is dat beweging kan zorgen voor verandering en herstel.

*Draak van hout
Als uit zijn as herrezen
Wakend over de kassen
Met luide bellen en geluid
En niets of niemand
Ontsnapt er aan zijn aandacht*

Foto: Kornelia Dimitrova

15 DE TUIN

De Tuin is een locatie voor dagbesteding, vrijwilligerswerk en de kern van de Groene Community op het landgoed. Een uitvalplek, kweek- en teelt plek van groente, fruit, kruiden en sierplanten. Alles door cliënten en medewerkers “aangeraakt.” De natuur en seizoenen brengt bezoekers in contact met vergankelijkheid, de kans om via veranderen van omstandigheden te beïnvloeden en verbeteren. Cliënten oefenen in structuur van de dag, leren omgaan met uitdagingen en verrichten fysiek werk.

De geteelde producten zijn op specifieke dagen te koop, zie daarvoor de aanwijzingen in De tuin.

16 DE JOEP VERBUGT BRUG

Daar waar De Tuin verlaten wordt vervolgt het Breinpad zich naar de Joep Verbugt Brug. Joep was tot 2022 één van de bestuurders van GGzE en inspirator van belevingsgerichte zorg en mentale kracht. Aandacht voor het Breinpad is gestart met de gedrevenheid van Joep als bestuurder. Deze brug blijft ons aan hem herinneren.

Foto: Kornelia Dimitrova

17 BIJENTUIN

Lopend over de Joep Verbugt Brug kom je in de bijentuin van Place to Bee. Place to Bee, een imkervereniging, ontstond in 2013. De imkerij is hiermee bereikbaar voor cliënten en bevordert tevens de biodiversiteit en het lokale ecosysteem. Bijenstallen bieden onderdak aan de kwetsbare bijenpopulaties in stedelijke omgevingen en is hiermee een van de ecologische initiatieven op het terrein. In deze tuin ligt de nadruk op educatie. Daarnaast vind je op meerdere plekken op het landgoed bijenstallen. Verlaat de bijentuin via het hek richting Badlab.

Samen voor Eindhoven organiseert met GGzE deze bedrijvenactiviteiten zoals doen in het groen.

18 HET BADLAB

Het Badlab (voormalig zwembad) is een vergader- en conferentielocatie. Gezien de situering kunnen bezoekers van het Badlab gemakkelijk de pauzemomenten gebruiken om de benen te strekken op een deel van het Breinpad. "Less screentime, more Greentime" is immers ook een slogan voor werken bij en bezoekers van GGz(E).

19 GIVE ME SHELTER

Samen met ASML, tijdens een van de vrijwilligersdagen van bedrijven, hebben cliënten en medewerkers van GGzE deze krachtige hut gebouwd. Deze fungeert als schuilhut, observatiehut en gespreksplek. De titel van de songtekst "Give Me Shelter" van de Rolling Stones werd aan deze hut verbonden.

Foto: Kornelia Dimitrova

De hut symboliseert dus ook samenwerking. Bouw, zorgvuldig gebruik, onderhoud en herstel (het blijven natuurlijke materialen, met kenmerken van verval) blijft een meerjarig onderwerp. Zoals dat geldt voor alle breinpunten. De hut is te vinden in het begin van het Mannenbos.

20 KAPEL / LABYRINT

De kapel is al sinds 1918 gesitueerd in dit prachtige monumentale pand. De sfeer in de kapel getuigt van rust en ruimte, openheid en geborgenheid. Elke werkdag van maandag tot en met vrijdag tussen 11.00 en 12.00 uur is de kapel open. Iedereen is van hartewelkom binnen te lopen: om even stil te zijn, een kaarsje te branden, te bidden of een gesprekje aan te gaan met een gastvrouw/heer of een geestelijk verzorger. Op zondagen is er een oecumenische viering om 10.30 uur.

In de oudheid stond labyrint voor ingewikkeld gangenstelsel. Ingewikkeld is een veel gebruikt woord in GGz problematiek. Bij een labyrint zijn er geen kruispunten, het is één weg in en uit, en dat is het verschil met een doolhof. Dit labyrint, van natuurlijke materialen, symboliseert en geeft al lopend vertrouwen in een te behalen eindpunt.

21 OOG HEBBEN VOOR

Staat voor oog hebben, oog voor elkaar, voor medewerkers, naasten, natuur. In de kern staat een appelboompje, oogappel?

22 FREYA EN WODAN

In het Doktersbos waar je aangekomen bent, onder de bovengrondse hoogspanningslijnen door, staan Freya en Wodan, een paar prachtige eikenbomen. Ze hebben alle kenmerken van vergankelijkheid, dood hout, maar ook nog veel krachtig jong hout. Freya en Wodan getuigen van de lange geschiedenis van het landschap. Aan hun wortelvoeten accentueren we het Breinpad door dood hout, takken, als begrenzing van het pad, te gebruiken. Freya is godin van de schoonheid en Woensel komt van Wodan. Ervaar schoonheid in Woensel.

De plek waar je dit ervaart is een plek waar ook de scouting als een van de terreingebruikers haar activiteiten vormgeeft.

GGZE

Bezoekadres

Dr. Poletlaan 40
5626 ND Eindhoven

T (040) 297 01 70

E info@ggze.nl

I www.ggze.nl

Postadres

Posbus 909
5600 AX Eindhoven

GGZE194 augustus 2024

GGZE194

Het breinpad-boek is mede tot stand
gekomen door Kornelia Dimitrova

Volg ons op

